

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

Rynek Drzewny: Rok XI.

Rynek Budowlany: Rok II.

„WYCINARKI-PIŁ” (Sägestanzen) i
„NAPINACZE-PIŁ” (Spannzeuge)

pierwszorzędного wykonania,
wyrabiają stale

38

BRACIA KOHUT, (Nawojowa Małopolska)

Przy zamówieniu na inaczy, prosimy o wzór lub szkic z miarami

J. MALOWANIEC i Ska.

TARTAK - st. Kiwerce (Wołyń)

posiada na składzie zeszlóroczne, dobrze przeschnięte materiały w wymiarach od $\frac{1}{2}$ —4": 300

sosna (stolarka), dębina, jesion, olcha, brzoza, grab, klon, brzość. — Przyjmuje obstalunki wymiarowe. — Udziela kredytu wekslowego firmom solidnym.

ALFONS SPITZER - HURTOWNIA DRZEWA

Poznań, St. Rynek 37

Telefon 17-82.

Telefon 17-82.

349

Kupię za gotówkę

11

10 wagonów suchych bali bukowych 40' 50, 65, 80, 105 mm grube z każdego 2 wagony

2-3 wag. 26 mm gr. desek sosnow. obrzynan.

2-3 „dragów na rusztowanie od 10—15 m długich 15—18 Ø w odziomku

2 wag. 10 mm gr desek świerk. i Jodł. na skrzynie

2 wag. bali dęb. 105 mm gr. 5—6 m dł. 50% 6 m długich.

2 wagony bali dęb. 50 mm gr. od 30 cm wwyż szerokie

Wojciech PAETZ, Poznań Przemysłowa 28b. Tel. 1412

Objekt leśny

ca 200-250 tyś. festmetr. natychmiast korzystnie na sprzedaż

ca 70 % sosny budulec prima od 35—65 grub. w tem **12-15 % świerk i Jodla** oraz **12-15 % kopalniaki i maszty telegraficzne**, reszta drzewo liściaste, czas wyrębu na 5 lat.

Cena za festmetr. zł. 23.00 na pniu.

Tartaki w lesie, komunikacja kolejowa i wodna na miejscu, **wpłaty potrzeba 300-350 tys. dolarów.**

Zgłoszenia przyjmuje

ST. PAWLAK / GNIEZNO

ul. LECHA 10 / telef. 382

367

Węgiel drzewny

sosnowy z refort i mielerzy, także węgiel drzewny wszelkich gatunków **poszukuje** się do natychmiastowej bieżącej dostawy zagranicznej. Oferty z podaniem ilości, cen, warunków zapłaty i dostawy pod 370

„Firma zagraniczna“

do Ekspedycji Rynku Drzewnego i Budowl.

Sprzedaż drewna.

Nadleśn. Państwowe Szarlata

sprzeda w drodze submisji w dniu **30. IV. 1929 r.** dłużycy sosnowe 275,39 m³, dłużycy świerkowych 941,49 m³, 202 sztuk drągów rusztunkowych i 595,29 m³ kopalniaków.

Bliższe szczegóły zostały podane w czasopiśmie „Przemysł i Handel Drzewny“ Warszawa. 371

Siarczan Miedzi

Dr. H. Zeumer 354

Fabryka Chemiczna, Mikołów G./Śl.

Kupujemy

każdą ilość

nasienia sosnowego

świeżego zbioru,
pochodzenia krajowego,
z podaniem % siły kiełkowania.

Mamy do oddania większą ilość

nasienia grabowego

w cenie **2,50 zł** za 1 kg, bez opakowania,
loco nasz skład w Poznaniu.

Składnica

Nasion Leśnych

**PRZEGŁĄDU LEŚNICZEGO
i RYNKU DRZEWNEGO**

P o z n a ń,

Wielkie Garbary 20

Telefon 18-20

Popierajcie firmy ogłaszające się

W „RYNKU DRZEWNYM I BUDOWLANYM“

ST. KORALEWSKI, Hurtownia drzewa

POZNAŃ, Słowackiego 16 - tel. 38-60

Mam stale do oddania: podłogę na listę i placową

Surowy towar obrzynany

Stolarski materiał dla zakładów budowlanych 13

Stolarski materiał meblowy

Materiały tarte liściaste: dębiny, buczynę, brzozę, itd.

Kantówkę i belkownicę placową i według listy

Dają dogodne warunki płatności. — Własna bocznica 85.

SUBMISJA.

W lesie majątności **Bolechowo**, p. Murowana Goślina, powiat Poznań, odległość porębu od stacji kolejowej Bolechowo ca 2 klm. od Warty ca 3 klm. jest na sprzedaż z tegorocznego porębu:

195,48 m³ budulcu sosnowego

(II kl. 17,88 m³, III kl. 137,49 m³, IV kl. 40,11 m³).

Drewno jest wyrobione i może być każdego czasu w lesie obejrzone za poprzednim zgłoszeniem się w Zarządzie majątności Bolechowo.

Pisemne oferty w zamkniętych kopertach z napisem „Submisja Bolechowo“ z podaniem przeciętnej ceny loco las z oświadczeniem, że kupujący poddaje się wszelkim warunkom sprzedaży bez zastrzeżeń, należy nadesłać do niżej podpisanego Wydziału Leśnictwa do wtorku, dnia **30. kwietnia b. r.** do godz. 11-tej przed południem.

Otwarcie ofert nastąpi godzinę później.

Wybór kupców i zatwierdzenie ofert zastrzega sobie właściciel lasu.

Warunki sprzedaży wysyła się na życzenie za zwrotem 1,00 zł kosztów.

**Wydział Leśnictwa
Wielkopolskiej Izby Rolniczej.**

374

ŻEGLARZ POLSKI

TYGODNIK

poświęcony sprawom żeglugi morskiej i rzecznej ze szczególnem uwzględnieniem potrzeb i zadań ŻEGLUGI POLSKIEJ.

Osmi rok istnienia!

osmi rok istnienia!

Podróże morskie
i sport wodny.
Kronika portowa.

Kronika światowa
żeglugi i budowy
okrętów.

Prenumerata „Żeglarza Polskiego“ wynosi rocznie **12 zł**, półrocz. **6 zł**, kwartalnie **3 zł**, łącznie z miesięcznikiem „Morze“, ilustrowanym organem Ligi Morskiej i Rzecznej, **20 zł** rocznie, **10 zł** półrocznie, **5 zł** kwartalnie.

Adr. Red. i Adm.: TCZEW, ul. Strzelecka 5. - Konto P. K. O. 170044.

Okazowe numery na żądanie.

4

Almanach Żeglarza Polskiego 1927-28.

bogato ilustrowana książka podręczna

Cena 4,- zł dla prenum. rocznych 2,50 zł.

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

OFICJALNY ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW DRZEWNYCH W POZNANIU

OFICJALNY ORGAN GIEŁDY DRZEWNEJ W BYDGOSZCZY

Rynek Drzewny: Rok XI. Wychodzi w poniedziałki, środy i piątki. Rynek Budowlany: Rok II.

PRZEDPŁATA na maj 1929 r. wynosi w Poznaniu przy odbiorze w ekspedycji 6,00 złote. Na pocztach 6,45 złote. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnym mieście Gdańsku 7,50 złote. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska) 8,00 złotych. Numer pojedynczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 50 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnym mieście Gdańsku 60 groszy. Zagranicą 70 groszy.

Redakcja, Administracja i Ekspedycja
"RYNEKU DRZEWNEGO I BUDOWLANEGO"
Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1820
Drukarnia:
Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 3406.
Konta bieżące: P. K. O. 206377 — Bank Handlowy w Warszawie Oddz. w Poznaniu — Bank Przemysłowców
Poznań — Bank Pozn. Ziemstwa Kredyt. w Poznaniu.

OGŁOSZENIA: Za tekstem 20 gr. od miejsca numer. (strona czterolamowa). W tekście zaś lub przed tekstem 45 gr. od miejsca numer. (strona dwulamowa).
OGŁOSZENIA: Z tabelkami o 30 procent więcej. Przy większych i kilkakrotnych ogłosz. stosowny jest rabat. Dla poszukuj. posad przy jednorazowym ogłoszeniu 30 proc., przy dwurazowym 40 proc. i przy trzyrazowym 60 proc., rabatu. — Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia — zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. —

Przedruk dozwolony tylko za podaniem źródła (Rynek Drzewny i Budowlany w Poznaniu).

Ceny drewna w L. P.

Miesiąc sprawozdawczy marzec wykazuje już wybitne cechy niżki sezonowej, która w bieżącym roku gospodarczym wcześniej nastąpiła niż w poprzednich. To oznacza, że odwrót konjunktury nastąpił bardzo wcześnie i to właśnie w tym okresie, kiedy należało się spodziewać w każdym razie, jeżeli nie zwyżki, to przynajmniej utrzymania dotychczasowego stanu rzeczy, czyli — cen na dotychczasowym poziomie. Tem niemniej średnia statystyczna wciąż jeszcze pozostaje wysoka. Sprawdzianem wytrzymałości naszych cen na niżkę jest daleko wyraźniejszy spadek średniej statystycznej w pruskich lasach państwowych.

Zniżka cen uwypukla się najbardziej w dziale **kłód i dłużyc sosnowych tartacznych**, jakkolwiek jej rozwój uważać należy jako stosunkowo względny. Znamienna jest ona jednak o tyle, o ile wogóle zaistniała, gdyż, jak wyżej zaznaczyliśmy, należałoby się spodziewać w marcu raczej cen jeszcze nieruchomych. Sprawdzianem ogólnej konjunktury na rynku surowca są ceny sosny w kłodach i dłużycach i tu wypada nam zanotować spadek.

Kłody sosnowe budowlane zniżkowały również lekko, lecz nie w tej mierze jak tartaczne.

Sytuacja na rynku **kopalniaków, kłód świerkowych tartacznych, kłód dębowych i papierówki** pozostaje bez zmiany.

Ceny, osiągnęte w lutym i marcu 1929 r. w Dyrekcjach Lasów Państwowych według danych Ministerstwa Rolnictwa. Transakcje hurtowe loco wagon stacja załadownicza, ceny w złotych za 1 m³ (1 mp).

Kłody i dłużycy sosnowe tartaczne:

	Luty	Marzec	Zmiana
Warszawa	68,—	65,—	— 8%
Radom	59,—	59,—	—
Siedlce	62,—	53,17	— 15%
Wilno	54,—	52,—	— 4%
Białowieża	44,—	52,—	+ 18%
Poznań	68,30	63,—	— 10%
Bydgoszcz	59,—	59,—	—
Toruń	68,—	66,—	— 6%

Kłody sosnowe budowlane:

	Luty	Marzec	Zmiana
Siedlce	58,—	49,—	— 16%
Białowieża	36,—	44,—	+ 22%
Wilno	44,—	41,—	— 7%

Kopalniaki sosnowe:

Warszawa	37,—	37,—	—
Radom	37,—	37,—	—
Siedlce	33,—	33,—	—
Poznań	28,—	30,—	+ 7%
	(sówk.)		
Bydgoszcz	31,—	31,—	—
Toruń	30,—	30,—	—

Kłody świerkowe tartaczne:

Siedlce	47,—	45,—	— 5%
Lwów	44,—	44,—	—

Kłody dębowe stolarskie:

Białowieża	85,—	90,—	+ 5%
Luck	155,—	155,—	—

Papierówka okrągła:

Siedlce	31,—	30,50	—
	(eksport)	(eksport)	
Wilno	29,—	29,—	—
Białowieża	29,90	29,90	—

Szczapy sosnowe opałowe:

Warszawa	16,—	16,—	—
Radom	16,—	16,—	—
Siedlce	13,—	13,—	—
Wilno	8,—	8,—	—
Białowieża	15,—	16,50	—
Poznań	15,—	16,—	—
	(sówk.)		
Bydgoszcz	17,50	17,50	—
Toruń	17,—	17,—	—

Szczapy opałowe świerkowe:

Lwów	11,50	11,50	—
------	-------	-------	---

Szczapy opałowe bukowe:

Lwów	17,—	17,—	—
------	------	------	---

Barometr cen sosny

Poniżej podajemy ceny wskaźnikowe dłużyc i kłód sosnowych tartacznych w Polsce i Prusiech w złotych loco stacja załadownicza bez kory za m³:

Sosna w lutym i marcu roku bieżącego:

W Polsce:

	Luty	Marzec
Królestawie	53,10	56,20
Zachodnich Dyr. L. P.	65,—	62,60

W Niemczech:

	Luty	Marzec
Obwód I (Pr. Wsch.)	73,60	58,71
„ II	66,—	61,41
„ III	62,50	60,16

Z powyższego wynika, że w prusiech spadek nastąpił wcześniej i w rozmiarach znacznie

niż w Polsce. Zniżka jest w Prusach Wschodnich szczególnie wyraźna, dochodząc w miesiącu sprawozdawczym do 20 proc. Powolniejszy jest odwrót w II obwodzie, wynoszący w marcu 10% w odsetkach.

Sprawozdanie Rady Naczelnej Związków Drzewnych w Polsce

(Dokończenie).

Struktura eksportu drzewnego.

Natomiast trudności kredytowe wpłynęły na pogorszenie się struktury naszego eksportu drzewnego. W porównaniu z r. 1927, kiedy w stosunku do ogólnego tonnażu tego eksportu drewno okrągłe osiągnęło 62,8%, drewno nawpółobrobione — 36,2%, a wyroby gotowe 1%, — w roku 1928 odnośne liczby odsetkowe kształtowały się w następującej kolejności: 63,3%, 35,2% i 1,5%.

Udział stosunkowy drewna okrągłego wzrósł o 1/2%, na niekorzyść drewna nawpółobrobionego, którego udział zredukował się o 1/2%. Niewątpliwie w tym stanie rzeczy pocieszającym objawem jest absolutny i stosunkowy wzrost eksportu wyrobów gotowych. Pomimo to struktura eksportu drzewnego w 1928 r. zasadniczo pogorszyła się. Platycznie twierdzenie to występuje w całej pełni, gdy porównamy rozwój jej za ostatnie cztery lata.

Przyjmując liczby odsetkowe udziału poszczególnych grup materiałów drzewnych w eksporcie r. 1925 za 100, otrzymujemy poniższe, wysoce charakterystyczne, wskaźniki:

	1925	1926	1927	1928
I. Drewno okrągłe	100	124,1	129,5	130,5
II. Drewno nawpółobrobione	100	78,5	74	72
III. Wyroby gotowe	100	53,8	38,4	57,7

Zasadnicze kierunki eksportu drzewnego.

W ramach ogólnych cyfr statystyki handlu zagranicznego, na specjalną uwagę zasługują pozycje szczegółowe, które określają stosunkowe znaczenie zasadniczych kierunków eksportu materiałów drzewnych z Polski. Dokonały się w tej dziedzinie bardzo ważne przesunięcia, które mówią o wyraźnej zmianie orjentacji eksportu drzewnego i wzrastającej jego zależności od rynku niemieckiego.

Jak wyżej zaznaczono, wyższość cen na surowiec drzewny pod wpływem przejściowej konjunktury rynku niemieckiego i polityki sprzedażnej Lasów Państwowych — podniosła ceny drewna w Polsce do wysokości niewspółmiernej w stosunku do poziomu cen na rynku angielskim, który kształtował się pod decydującym wpływem wzmagającego się z każdym rokiem przywozu drewna z Rosji Sowieckiej. Nieuchronnym następstwem tego stanu rzeczy był szybki odwrót z zajmowanych pozycji, które polski eksport drzewny zdobył na rynku angielskim w poprzednich latach. Wystarczy wspomnieć, że kiedy w okresie styczeń-listopad 1927 r. eksport materiałów drzewnych z Polski do Anglii wyrażał się w cyfrze 1126 tysięcy metrów sześciennych, w analogicznym okresie 1928 r. — dosięgnął zaledwie wysokości 378.000 m³, to znaczy spadł o 2/3 w stosunku do wysokiej normy, osiągniętej w roku poprzednim. Gwałtowny spadek eksportu na rynki zamorskie odbił się szczególnie niekorzystnie na położeniu

przemysłu drzewnego na obszarze Wolnego Miasta Gdańska.

Natomiast eksport materiałów drzewnych do Niemiec rozwijał się względnie pomyślnie w ramach zawartego na rok 1928 prowizorium. Główną co do ilości pozycję stanowiły: papierówka 1.138.365 tonn oraz kłody i dłuższe tartaczne — 821.377 tonn, co świadczy o niewątpliwiej przewadze zainteresowań surowcowych rynku niemieckiego w stosunku do Polski. Niemniej jednak podkreślić należy dość znaczny wzrost wywozu materiałów tartych (bale, deski i łaty), który podniósł się do poziomu 670.079 t., co oznacza wzrost o 40,4% w stosunku do ilości, zarejestrowanych w roku 1927 (477.030 t.), kiedy swobodny rozwój przywozu polskiej tarcicy krępowały ostre zarządzenia bojowe w postaci zakazów przywozu.

Wzrost zależności od rynku niemieckiego.

Gwałtowny spadek eksportu materiałów drzewnych do Anglii w związku z jednoczesnym wzrostem eksportu do Niemiec oznacza bardzo silny, a w skutkach swych wysoce niebezpieczny, wzrost zależności przemysłu drzewnego od Niemiec. Odbiciem tego zjawiska są cyfry, określające udział eksportu lądowego i eksportu morskiego w całości wywozu materiałów drzewnych z Polski. Oto, kiedy w 1927 r. eksport materiałów drzewnych przez Gdańsk i Gdynię stanowił 27,8% całości eksportu, a eksport lądowy — 72,2%, w roku sprawozdawczym względne znaczenie obu zasadniczych kierunków eksportu wyraża się w stosunku 19,1 : 81,8%.

Ostatnie cyfry występują jaskrawo na tle obrazu ogólnego rozwoju stosunków gospodarczych Polski: kiedy życie gospodarcze naszego kraju w ciągu 1928 r. w znacznie silniejszym, niż poprzednio, stopniu związała się z morzem, przemysł drzewny — odepchnięty od morza, z winy całego splotu warunków, które zaciążyły fatalnie na jego rozwoju, popadł w większą zależność od rynku niemieckiego. Skutki tego stanu rzeczy ujawniły się w całej pełni na schyłku roku gospodarczego, kiedy niepewność co do ogólnych widoków eksportu zahamowała pracę w wielu eksploatacjach:

Rozwój fabrykacji dykt i fornirów.

W nierównie lepszych pod tym względem warunkach pracował przemysł fabrykacji dykt i fornirów. Pozbawiony dostępu na rynek niemiecki, który zamknęły mu stosowane z całą bezwzględnością cła prohibicyjne i zakazy przywozu, przemysł dyktowy wyszedł pod znakiem względnie pomyślnej konjunktury na inne rynki odbiorcze i potrafił ulokować na nich znaczne partje swych wyrobów, które zdobyły sobie u odbiorców świetną markę.

Nadmiar długości, szerokości i grubości materiałów tartych.

Najlepiej o tem świadczy fakt przeszło 57-procentowego wzrostu eksportu dykt w roku 1928 w stosunku do roku 1927 (według danych Głównego Urzędu Statystycznego). Na drodze swego rozwoju przemysł ten spotyka poważne trudności, przede wszystkim w fakcie znacznego odpływu surowca olszowego zagranicę, szczególnie do Niemiec. W związku z tem należy podkreślić niezmiernie dodatni moment, z punktu widzenia wewnętrznej konsolidacji sfer drzewnych. Sfery te, zorganizowane w Radzie Naczelnej Związków Drzewnych, rozumiejąc i doceniając doniosłość i znaczenie rozwoju wysoko uszlachetnionej obróbki drewna dla całokształtu gospodarki krajowej, jednomyślnie postanowiły zwrócić się do czynników miarodajnych z przedstawieniem żywotnej potrzeby poczynienia odpowiednich zarządzeń, któreby zapewniały przemysłowi dyktowemu swobodną możliwość pokrycia na rynkach krajowych swego zapotrzebowania w surowcu olszowym. Sprawa ta, kumulująca w sobie niewątpliwie dość sprzeczne interesy przemysłu i handlu drzewnego, dzięki wysiłkom organizacyjnym, szczęśliwie została przezwyciężona.

Przemysł parkietowy.

Zdrowe tendencje rozwojowe wykazuje również przemysł parkietowy, którego wyroby docierają na rynki odległe i trudne do zdobycia (Południowa Ameryka, kraje Śródziemnomorskiego wybrzeża Afryki).

Produkcja terpentyny i przetworów drzewnych.

Przemysł terpentynowy i przetworów drzewnych posiada u nas nader rozległe potencjalne możliwości rozwoju. Jego bezsporną siłą realną jest posiadanie przez kraj dużych zasobów surowca w postaci karpiny i t. zw. drewna odpadkowego. Jednocześnie poważne, wciąż wzrastające zapotrzebowanie, tak rynku krajowego, jak i światowego, na

produkty chemicznej przeróbki drewna wskazują, że ta dziedzina przetwórczości może i powinna rozwijać się u nas w tempie szybkim i w dużej skali. Pomimo to, wytwórczość terpentyny, smoły drzewnej i jej pochodnych przez cały okres niepodległości nietylko nie osiągnęła wyższego poziomu, lecz wyraźnie chyli się upadkowi. Złożyło się na to przede wszystkim niedostateczne zrozumienie natury i potrzeb tego przemysłu przez oficjalne czynniki, które, nie doceniając jego znaczenia dla mocy i niezależności gospodarczej kraju, dotychczas ignorowały związane z niem zagadnienia. Wojna celna z Niemcami fatalnie odbiła się na stanie tego przemysłu. Tracąc najpoważniejszego odbiorcę swych półproduktów, a nie będąc w możności wyjść na dalsze rynki z powodu braku dostatecznych środków obrotowych i braku standaryzacji, przemysł chemicznego przetwórstwa drewna znalazł się w niezwykle ciężkich warunkach.

Wnioski ogólne.

Reasumując, stwierdzić wypada, że rozwój stosunków w przemyśle drzewnym na przestrzeni 1928 roku wysunął na czoło zagadnień problem wyższej ceny, która, w związku z całym układem konjunktury na rynku drzewnym, pogłębiła powszechnie odczuwane trudności finansowe, osłabiła prężność ekspansji na rynki zamorskie a tem samem wzmożła niebezpieczną w swych skutkach zależność od rynku niemieckiego. Jednocześnie atoli podkreślić należy ogromną siłę odporności przemysłu drzewnego, który — mimo elementarnych trudności finansowych — potrafił utrzymać wysoki stan zatrudnienia swych zakładów, obronił swą mocną pozycję w bilansie handlowym Polski, a zarazem wykazał w szeregu ważnych działów — zdrowe tendencje rozwojowe, rosnącą sprawność organizacyjną i zdolność do dalszej ekspansji.

Nadmiar długości, szerokości i grubości materiałów tartych

Z punktu widzenia racjonalnego wykorzystania drewna przy mechanicznej przeróbce jego, sprawa nadmiaru długości, szerokości i grubości pojedynczych sztuk materiałów nawpółobrobionych, pozostawionego w związku z uwzględnieniem procesu wysychania drewna, nie jest pozbawiona większego znaczenia. W celu dokładnego ujawnienia sobie tej sprawy w odniesieniu do drewna miękkiego należy rozpatrzyć następujące momenty, które dotyczą kwestji pozostawienia pewnego zapasu (nadmiaru) długości, szerokości i grubości przy wyrobie drewna w tartaku.

Jeżeli chodzi o nadmiar długości desek lub bali, to wypada na wstępie zaznaczyć, że sprawa ta stosunkowo nie posiada większego znaczenia. Rzecz naturalna, że ów nadmiar długości jest niewspółmiernie wielki i przy wycieraniu drewna okrągłego za mało zwraca się uwagi na przepisową wysokość nadmiaru, co jest błędem z dwóch względów. Po pierwsze, wykorzystanie frachtu wskutek zbyt wysokiego nadmiaru długości nie może być kompletne, po drugie — wydajność tarcia w takim wypadku z natury rzeczy ulega zmniejszeniu. Jeżeli kłoc posiada przeciętną długość 5 m, to każdy centymetr, który przekracza zasadniczą normę nadmiaru, wpływa już na zmniejszenie wydajności tarcia i to dosyć znacznie, gdyż zanik ten procentowo wyraża się w wysokości 0,2.

Nadmiar długości, gdy chodzi o deski i bale, naogół nie powinien przekraczać 3—4 cm. Sprawa nadmiaru szerokości przedstawia się zgoła odmiennie. Trzeba tu bowiem uwzględnić, że szerokość materiału tartego ulega większemu skurczeniu, niż długość. W związku z tem, należy przytoczyć odnośne wskazania. Przedewszystkiem jest rzeczą ważną uwzględnić, czy towar ma być wyrobiony na zamówienie, czyli po ukończeniu przeróbki ma być natychmiast wysłany do odbiorcy, czy też wyrabia się go na zapas, a więc przewiduje się złożenie go na pewien czas na składzie. Pozatem, należy wziąć pod uwagę porę roku, w której skutecznia się przeróbkę i jaki stopień wyschnięcia posiadają wycierane kłocce. Jeżeli kłocce są suche, wówczas nadmiar szerokości można pomniejszyć. Tak latem i jesienią wskazanem jest nadmiar ten uwzględnić w mniejszej mierze niż zimą i na wiosnę. Zwłaszcza na wiosnę, kiedy wiatry silnie wysuszają materiał, trzeba nadmiar dawać nieco większy.

Są różne zdania co do ustalenia granic nadmiaru szerokości dla desek 3 mm (deski wąskie) i 5 mm (deski szerokie). Otóż należy zaznaczyć, że szczególnie tam, gdzie szerokość desek oblicza się calami, lepiej jest dawać większy nadmiar o 1—3 mm, żeby wskutek silniejszego wyschnięcia towaru nie powstawały znaczniejsze różnice w wymiarach i tem samem pozyskać sobie zaufanie odbiorców.

Najważniejszą jednak jest kwestja nadmiaru grubości, gdyż, jak wiadomo, grubość materiałów at- tych ulega wyschnięciu w stopniu najwyższym i dla- tego procentowo przyjmuje się największy nadmiar przy obliczaniu grubości desek. Jeżeli zatem chodzi o prawidłowy pogląd na tę sprawę, należy przyjąć pod uwagę następujące wskazania, oparte na do- świadczeniu praktycznym.

W pierwszym rzędzie trzeba uwzględnić czas, jaki się przewiduje na pozostawienie materiału na składzie natychmiast po jego wyrobieniu. W razie jeżeli towar wyrabia się na zamówienie, który we- dług umowy ma być zaraz wysłany, wówczas nad- miar grubości może być stosunkowo niewielki, i przeciwnie, w wypadku, kiedy przewiduje się złożenie towaru na składzie, gdzie ma leżeć przez czas dłuższy, to rzecz jasna, nadmiar powinien być większy, uwzględniając proces wysychania drewna w okresie zamagazynowania. Na ustalenie nadmia- ru grubości również wpływają strukturalne włas- ności drewna. Jeżeli bowiem drewno jest drobno- stoiste, — nadmiar należy cośkolwiek zmniejszyć. Pozatem ważną rolę w tym względzie odgrywa stopień wyschnięcia surowca; im bardziej kłocę są su- che, tem, rzecz jasna, nadmiar może być odpowie- dnio mniejszy. Dalej, należy brać w rachubę porę ro- ku, w której wyrabia się materiał i czy surowiec jest cięcia zimowego czy letniego. W pierwszym wy- padku nadmiar ma być większy, w drugim nato- miast — może być mniejszy. Wreszcie, niemałe zna- czenie posiada jakość kłoca pod pewnym względem, a mianowicie: czy drewno jest gładkie, czy z sę- kami. Z kłoców bezsęcznych zasadniczo wyrabia się materiał stolarski, który po opuszczeniu traka za- wyczaj podlega dalszej obróbce. Dlatego też na- kazanem jest przy tych sortymentach pozostawiać większy nadmiar niż przy materiale, wyrabianym z kłoców, posiadających sęki, z których najczęściej wyciera się deski i inne artykuły dla potrzeb bu- dowlanych, nie wymagających dalszego uszlachet- nienia.

Naogół dla nadmiaru grubości można ustalić następujące liczby przeciętne:

12—20 mm	—	0,5 mm
24—33 mm	0,5 mm	1 mm
bale i słupy	1 mm	1,5 mm

Nie zajdzie żadna nieścisłość, jeżeli do tych liczb w miarę potrzeby doda się wzgl. odciążenie się drobne ułamki, co uzależnia się od stopnia wy- schnięcia drewna.

Odwołanie od wymiaru podatku obrotowego, w którym podniesiono zarzut co do obowiązku po- datkowego musi być rozpatrzone przez II instancję.

Wedle art. 52 p. 1 ustawy o podatku przemy- słowym należy złożyć władzy podatkowej pierw- szej instancji zeznanie o obrocie według ustanowio- nego art. 53 tej ustawy wzoru co do każdego od- dzielnego zakładu, względnie przedsiębiorstwa han- dlowego, zaliczonego w taryfie do kategorii pierw- szej i drugiej przedsiębiorstw handlowych.

O ile zatem między płatnikiem a władzą niema rozbieżności zapatrywania co do tego, że płatnik podpada pod postanowienia art. 52, to skutek praw- ny tego artykułu w związku z art. 85 i 86 będzie ten, że płatnik, który zeznania o obrocie za dany okres nie złożył właściwej władzy w terminie ustawą prze- widzianym, będzie z mocy art. 86 ustawy pozbawio- ny prawa odwołania. Przepis tego artykułu doty-

czy jednak tych tylko odwołań, które skierowane są wyłącznie przeciw wysokości ustalonych podstaw wymiaru, względnie przeciw obliczeniu podatku.

Skarżąca firma w odwołaniu swem, wniesio- nem przeciw wymierzonemu z urzędu podatkowi przemysłowemu, zaprzeczyła wogóle obowiązek po- datkowy, twierdząc, że w miarodajnym okresie cza- su żadnego przedsiębiorstwa, w rozumieniu ustawy o podatku przemysłowym, a w szczególności przed- siębiorstwa tartaku nie wykonywała.

Zważywszy, że takie postanowienia art. 86 mo- gą być stosowane tylko do tych płatników, których obowiązek podatkowy ustalono w prawidłowym po- stępowaniu, a w konkretnym przypadku powstał co do obowiązku spór między władzą wymiarową a domniemanym płatnikiem, przeto do ustalenia obo- wiązku na zasadzie postanowień art. 25 ustawy po- wołaną była instancja odwoławcza.

Nie przesądza zaś sprawy na niekorzyść płat- nika, twierdzenie odpowiedzi na skargę, że płatnik posiadał odnośne świadectwa przemysłowe, miano- wicie V kategorii przemysłowej i II kategorii han- dlowej, gdyż akta sprawy tej okoliczności nie stwier- dzają, zastępca skarżącej zaś twierdził na rozpra- wie, że rzeczono świadectwa wydano płatnikowi wbrew jego woli, twierdzenie strony zdaje się po- pierać stan faktyczny, ustalony w wyroku najw. tryb. administracyjnego z dnia 19 września 1927 r. w sprawie między temi samemi stronami, wedle którego celem wykupienia świadectwa wdrożono w grudniu 1925 kroki przymusów przeciw skarżącej.

W tym stanie rzeczy nie mogła zapaść decyzja o pozostawieniu odwołania bez rozpoznania, lecz z uwagi na zarzuty co do obowiązku podatkowego odwołanie winno być przedłożone instancji odwo- ławczej do rozstrzygnięcia pomienionych w tym względzie konkretnych zarzutów.

Należało zatem zaskarżoną decyzję uchylić z powodu wadliwego postępowania.

SPRAWOZDANIA HANDLOWE

RYNKI KRAJOWE.

Wyniki sprzedaży drewna użytkowego i opałowego w nadleśnictwach państwowych.

Nadleśnictwo Państwowe Gołębki D. L. P. Poznań.

Licytacja w dniu 9. kwietnia 1929 r.

Dąb	I kl.	za m3	72.00	zł
"	II "	"	60.25	"
"	III "	"	51.25	"
Brzoza	II "	"	34.90	"
"	III "	"	28.75	"
"	IV "	"	23.90	"
"	szczapy opałowe	za mp.	15.50	"
"	wałki "	"	11.50	"
Olcha	szczapy "	"	15.90	"
"	wałki "	"	11.70	"
Sosna	I kl.	za m3	55.05	"
"	II "	"	50.95	"
"	III "	"	40.35	"
"	† II "	"	45.00	"
"	† III "	"	34.40	"
"	drugi I kl.	za sztk.	3.20	"
"	" II "	"	2.81	"
"	" III "	"	2.10	"
"	szczapy opałowe	za mp.	16.10	"
"	wałki "	"	11.31	"

Nadleśn. Państwowe Jasnepole D. L. P. Poznań.

Licytacja w dniu 11. kwietnia 1929 r.

Dąb A	I—II kl.	za m3	200.57	zł
"	B I—III "	"	90.47	"
"	B † I—IV kl.	"	60.26	"
"	B †† I—V "	"	50.19	"
"	szczapy użytkowe	za mp.	22.93	"
"	wałki "	2,40 m dł.	16.00	"
"	" "	4,00 "	30.58	"
"	" "	5,00 "	28.50	"

Dąb	dragi I kl.	za szt.	4.00	zł
"	" II "	"	3.00	"
"	szczapy opałowe	za mp.	16.20	"
"	wałki "	"	12.31	"
Buk	I kl.	za m ³	60.00	"
"	II "	"	45.19	"
"	III "	"	36.05	"
Grab	szczapy opałowe	za mp.	16.15	"
Brzoza	" "	"	18.50	"
Osika	" "	"	14.00	"
"	"	"	12.00	"
Sosna	szczapy opałowe	za mp.	17.50	"
"	wałki "	"	12.00	"
Świerk	IV kl.	za m ³	51.98	"
"	wałki opałowe	za mp.	13.00	"

Nadleśnictwo Państwowe Glińnica D. L. P. Poznań.

Licytacja w dniu 15. kwietnia 1929 r.

Dąb	szczapy użytkowe	za mp.	46.20	zł
"	" opałowe	"	13.00	"
Buk	" użytkowe	"	20.00	"
Olcha	wałki "	"	13.75	"
"	szczapy opałowe	"	13.00	"
"	wałki "	"	8.50	"

Sosna	I kl.	za m ³	65.00	zł
"	II "	"	57.00	"
"	III "	"	50.04	"
"	IV "	"	49.00	"
"	szczapy użytkowe	za mp.	38.00	"
"	opałowe	"	16.20	"
"	wałki "	"	12.00	"

WIADOMOŚCI BIEŻĄ

Podpalenie lasu. W dniu 18 bm. przed południem robotnik Józef Zieliński z Głównieca w powiecie poznańskim podpalił stosy drzewa w lesie państwowym w Promnie. Spaliło się drzewo wartości około 300 złotych.

Jak się okazało, była to zemsta Zielińskiego za wydalenie go z pracy.

Niemiecka taryfa wyjątkowa SD 1 (z Polski do portów niemieckich). Ważność tej taryfy ograniczona została do 31 grudnia 1929 r.

KALENDARZ TERMINOWY SPRZEDAŻY DREWNA ZARZĄDÓW LEŚNYCH,

ogłaszających swe sprzedaże w Rynku Drzewnym.

S. = Submisja
L. = Licytacja
W. = Z wolnej ręki

Termin		Miejscowość (lokal sprzedaży)	w. = Województwo d. = Dyrekcja Lasów Państw.	Rodzaj drewna	Długość	Kopalniaki i inne użytkowe		Drewno opałowe	Bliższe szczeg.		Rodz. sprz.	U w a g i
dnia	godz.											
				klasa	sztuk	m ³	m ³	mp.	mp.	Nr.		
23. IV. 29.	10 ⁰⁰	P. N. Browskie (kancelaria)	d. - białow.	dąb jesion sosna brzoza klon grab brzoza olsza		219,17 13,75 305,45 1,06 1,27 0,89 12,68 4,23				43	S	
	11 ⁰⁰	P. N. Maloryckie (kancelaria)	d. - białow.	olsza brzoza grab jesion dąb				282,75 52,75 2,— 3,— 10,—	53,60	41	S	i na bindry 41,29 lag kup. o masie 39,72 m ³
	11 ⁰⁰	P. N. Leszyce (kancelaria)	d. - bydgoska	sosna I-IV	1266	1026,48	98,45			42	S	
	11 ⁰⁰	P. N. Warlubie (kancelaria)	d. - bydgoska	sosna I-IV świerk III-IV	1336 73	480,78 37,53	1477,38			43	S	
	12 ⁰⁰	D. L. P. Radom (kancelaria)	d. - radom.	dąb		494,63				43	S	
	12 ⁰⁰	P. N. Królewskie (kancelaria)	d. - białow.	sosna świerk dąb brzoza jesion grab klon osika		2788,88 3,61 37,62 0,55		1206,25 1863,99		43	S	
24. IV. 29.	9 ⁰⁰	P. N. Potrzebowice (oberża leśna)	d. - pozn.			350,—		2000—		42	L	i na rozbiórkę mostu drewn. i baraków
26. IV. 29.	11 ⁰⁰	P. N. Wozniowa (kancelaria)	d. - bydgoska	sosna I-IV	1067	564,17				44	S	
	11 ⁰⁰	P. N. Leszno (kancelaria)	d. - pozn.	dąb I-V sosna I-IV		195,08 1740,55				44	S	w tem + sosny 7,62 m ³ , dębu 0,43 m ³ .
	11 ¹⁵	P. N. Bartodzieje (kancelaria)	d. - bydgoska	sosna I-IV	1282	759,30	104,79	455—		44	S	
29. IV. 29.	12 ⁰⁰	Zarząd Ord. Nieśwież- Kleckiej (kancelaria)	w. - nowogr.							42	356 S	na dzierżawę terenów leśnych dla eksplo- atacji karpiny smolnej

Kurs dokształcający dla borowych - podleśniczych z lasów prywatnych.

Wielkopolska Izba Rolnicza urządza w Kórniku 6-tygodniowy kurs dokształcający dla borowych - podleśniczych z lasów prywatnych. Początek kursu 27 maja, a koniec 6 lipca 1929. Na kursie wykładane będą najważniejsze przedmioty z dziedziny leśnictwa, a mianowicie: ochrona, hodowla, zarząd i użytkowanie lasu, pomiar drzew i drzewostanów, nauka miernicza botanika, łowiectwo, rachunki, język polski (ortografia) i niesienie pierwszej pomocy przy nieszczęśliwych wypadkach w lesie. Oprócz tego kursисти korzystają będą z praktycznych ćwiczeń w lesie.

W ostatnich 2—3 dniach kursu odbędą się egzamina i wydane zostaną zaświadczenia ukończenia kursu. Do egzaminów mogą być dopuszczeni za osobnym wnioskiem i opłatą 75 zł także tacy borowi, którzy kursu nie wysłuchali, lecz którzy prywatnie się przysposobili.

Na kurs przyjmowani będą borowi w wieku od 25—45 lat, posiadający najmniej 4 lata praktyki i zostający na posadach. Kandydatów na borowych na kurs przyjmować się nie będzie.

Kandydaci na kurs muszą się utrzymać własnym kosztem, posiadać własny siennik, pościel, bieliznę i opłacać za kurs 45 zł.

Zgłoszenia kandydatów na kurs przyjmowane będą do dnia 5 maja 1929 r. Ze względu na ograniczoną ilość kursistów, Wielkopolska Izba Rolnicza zastrzega sobie prawo wyboru kandydatów, którzy do dnia 15 maja 1929 otrzymają zawiadomienie, iż na kurs zostali przyjęci. Do zgłoszeń należy dołączyć własnoręcznie napisany, krótki życiorys, świadectwo z praktyki, poświadczenie pracodawcy o zajmowaniu posady i deklarację, że kandydat posiada odpowiednią gotówkę na utrzymanie i opłatę kursu.

Blizszych informacji co do kosztów utrzymania w Kórniku udzieli się na życzenie po 15 maja 1929 r. Kwatery są zapewnione.

Wielkopolska Izba Rolnicza.

Komunikaty Zw. Przemysłowców Drzewnych o sprzedażach drewna w Lasach Państw.

Nadleśnictwo Świsłockie ogłasza, iż w dniu 30 kwietnia 1929 r. o godz. 11 odbędzie się w kancelarii Nadleśnictwa Świsłockiego w Browsku przetarg następujących obiektów:

Nr. 1. Opał. szczap. wyrób. na cięć etat. 1927 r., oddz. 79, olsza 540 mp, br. 766 mp, oddz. 110, 111 br. 550, oddz. 124, 125 gat. liśc. tw. 301, razem 2.157 mp. Cena wywoł. 2.73 zł; wadjum 300 zł. Odległość od st. kol. 18—22 km.

Nr. 2. Opał. szczap. wyrób. na cięć etat. zimą 1927 r. wyw. na skl., skl. w oddz. 91, 93, 75, 76, 79 olsza 1202 mp. Cena wywoł. 3.53 zł, wadjum 220 zł. Odległość od st. kol. 18 do 20 km.

Nr. 3. Opał. szczap. wyrób. na cięć etat. zimą 1927 r., oddz. 122 A, olsza 927 mp, oddz. 122 B, gat. liśc. tw. 397 mp. Razem 1.324 mp. Cena wywoł. 3.55 zł, wadjum 235 zł. Odl. od st. kol. 20 km.

Nr. 4. Opał. szczap. wyrób. na cięć etat. zimą 1927 r., oddz. 92, br., 193 mp, ol. 422 mp, gat. liśc. tw. 237 mp. Razem 852 mp. Cena wywoł. 3.55 zł, wadjum 150 zł. Odl. od st. kol. 18 km.

Nr. 5. Opał. szczap. wyrób. na cięć etat. zimą 1927 r., oddz. 25 br. 265 mp, ol. 153 mp. Razem 418 mp. Cena wywoł. 3.85 zł, wadjum 80 zł. Odległ. od st. kol. 13 km.

Nr. 6. Opał. szczap. wyrób. na cięć etat. zimą 1927 r., oddz. 104 ol. 155 mp oddz. 73 ol. 938 mp, br. 25 mp, gat. liśc. tw. 294, oddz. 89, gat. liśc. tw. 102 mp, ol. 594 mp. Razem 2.108 mp. Cena wywoł. 3.55 zł, wadjum 380 zł. Odl. od st. kol. 20—28 km.

Nr. 7. Opał. szczap. wyrób. we własnym zarz. z wywr. pohuragan., oddz. 11—15, 21, 22, 18, 47, 29, 30, 32, 43, 66, 80, 123, 83, 84, 73, 112, 91, 93, 122, 98, św. 1.314 mp. Cena wywoł. 4.65 zł, wadjum 310 zł. Odl. od st. kol. 12—22 km.

Nr. 8. Opał. szczap. wyrób. we wł. zarz. z wywr. pohuragan., oddz. 68, 11—13, 18, 21, 22, 67, sos. 357 mp. Cena wywoł.

5.05 zł, wadjum 100 zł. Odległ. od st. kol. 15—18 km.

Nr. 9. Opał. szczap. wyrób. we wł. zarz. z wywr. pohuragan., oddz. 76, 93, 91, 106, 92, 77, sos. 96 mp. Cena wywoł. 4.35 zł, wadjum 20 zł. Odległ. od st. kol. 18—21 km.

Nr. 10. Opał. szczap. wyrób. we wł. zarz. wywr. pohuragan., oddz. 11, 12, 30, 47, 32, 66, 21, 22, 126, 80, 84, 76, 92, 93, 75, 106, 88 br. i ol. 856 mp. Cena wywoł. 3.85 zł, wadjum 170 zł. Odl. od st. kol. 15—24 km.

Nr. 11. Kłoce i dłuż. uż. wyrób. w zimie 1927-28 r. przy przec. linji oddz. 94, db., III kl. 3.70 m³, IV kl. 1.20 m³, V kl. 0.69 m³. Razem 5.59 m³. Cena wywoł. 35.20 zł, wadjum 10 zł. Odległ. od st. kol. 19 km. Od rzeki 5 km.

Nr. 12. Kłoce i dłuż. uż. wyrób. w zimie 1927-28 r. przy przec. linji oddz. 94, jes. III kl. 7.17 m³, IV kl. 1.62, V kl. 0.65; razem 9.44 m³. Cena wywoł. 27.28 zł, wadjum 15 zł. Odległ. od st. kol. 19 km, od rzeki 5 km.

Nr. 13. Kłoce i dłuż. uż. wyrób. z wywr. pohuragan. 1928-29 oddz. 17, 34 — 36, sos. I kl. 7.07, oddz. 21, 22, sos. II kl. 75.36 m³, oddz. 106, 123 sos., III kl. 84.65, IV kl. 26.91; razem 193.99 m³. Cena wywoł. 29.36 zł, wadjum 285 zł. Odległość od st. kol. 11—20 km, od rzeki 2—10 km.

Nr. 14. Kłoce i dłuż. uż. wyrób. z wywr. pohuragan. 1928-29 oddz. 75—77, 92 sos. I kl. 22.60 m³, II kl. 102.11, III kl. 54.44, IV kl. 20.20; razem 179.35 m³. Cena wywoł. 31.66 zł, wadjum 285 zł. Odległ. od st. kol. 18—20 km, od rzeki 4—6 km.

Nr. 15. Kłoce i dłuż. uż. wyrób. z wywr. pohuragan. 1928-29 oddz. 93, jes. III kl. 1.45 m³, oddz. 89, jes. IV kl. 8.43, oddz. 73, jes. V kl. 1.81; razem 11.69 m³. Cena wywoł. 23.78 zł, wadjum 15 zł. Odległość od st. kol. 18—20 km, od rzeki 3—5 km.

Nr. 16. Kłoce i dłuż. uż. wyrób. z wywr. pohuragan. 1928-29 oddz. 106, dąb II kl. 2.51 m³, cena wywoł. 77 zł, oddz. 73, br. III kl. 1.32, IV kl. 3.31; razem 4.63 m³. Cena wywoł. 10.71 zł, wadjum 15 zł. Odległ. od st. kol. 20 km, od rzeki 2—3 km.

Nr. 17. Kłoce i dłuż. uż. wyrób. z wywr. pohuragan. 1928-29 oddz. 15, 18, 21 św. I kl. 23.67 m³, oddz. 22, 73, 89, św. II kl. 40.98, oddz. 106, 121, św. III kl. 0.49; razem 65.14 m³. Cena wywoł. 30.32 zł, wadjum 100 zł. Odległ. od st. kol. 12—21 km, od rzeki 2—10 km.

Nr. 18. Kłoce i dłuż. uż. wyrób. z wywr. pohuragan. 1928-29 oddz. 74 — 76, 92, św. I kl. 47.17 m³, oddz. 93, 83, 80 św. II kl. 66.77, oddz. 74, 99, 106, św. III kl. 0.91; razem 114.85 m³. Cena wywoł. 27.40 zł, wadjum 160 zł. Odległ. od st. kol. 18—24 km, od rzeki 5—18 km.

Redaktor odpowiedzialny W. Syrokomla-Syrokowski za dział ogłoszeń i administrację wydawnictwa St. Szlage. Członkami Drukarni Rynku Drzewnego T. z o. p. Poznań, ulica Wielkie Garbary nr. 29.

Fachowiec drzewny

kawaler, lat 26, z ośmioletnią praktyką tartaczną, dobre świadectwa i polecenia, poszukuje posady natychmiast lub później. Łask. zgłoszenia uprasza skierować się do Administr. Rynku Drz. i Bud. pod **Nr. 373.**

Kupię mały trak

używany, nowoczesny z dolnym zapędem. **Zapłać gotówką.** Inż. Chrzanowski Toruń, Fredry 8. 372

Młodszy fachowiec drzewny

z 6-cio letnią praktyką **poszukuje posady** natychmiast. Łaskawe zgłoszenia do Admin. Rynku Drzewn. i Budowlanego pod **Nr. 369.**

Pośrednictwo sprzedaży i kupna

KOPALNIAKÓW na Górnym Śląsku

H. KOSCHNICK Katowice, Kościuszki 55. 241

Kupuję

suche szczapy opałowe

o zwykłej powierzchni przelupu do bieżącej dostawy w ciągu 2 miesięcy w partjach do 300 mp za gotówkę

J. Jahnke i Gr. Zünder W. M. Gdańsk Tel. 15. 368